

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-01 nr. *489*
12 decembrie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 238/2022 cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Societății pe Acțiuni „Barza Albă”
(nr. 357 din 04.12.2024)

Examinând proiectul de lege menționat în titlu prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele considerente.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat Parlamentului de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu prevederile art. 66 și art.72 din Constituție.

3. Potrivit notei de fundamentare, scopul inițiativei legislative constă în recunoașterea S.A. „Barza Albă” drept titular al mărcii Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист, cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din legislația națională și internațională.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative

1. **Art. 11.** Prin expunerea art. 11 într-o nouă redacție, se propune ca titular al mărcii Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист să fie S.A. „Barza Albă”, cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din legislația națională și internațională.

Analizată în raport cu prevederile legislației în vigoare în domeniul înregistrării, protecției și utilizării mărcilor și examinată în contextul încadrării propunerii înaintate în ansamblul reglementărilor din domeniul respectiv, menționăm următoarele.

1) În scopul eficientizării gestionării mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică și în conformitate cu prevederile Legii nr. 38/2008 privind protecția mărcilor, Guvernul a aprobat Hotărârea nr. 975/2016 privind gestionarea mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică. Conform Anexei nr. 1 la această Hotărâre, mărcile Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист și marca figurativă

individuală „Barza Albă”, menționate la pozițiile 19 – 24 din această Anexă, sunt incluse în Lista mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică.

Cât privește gestiunea mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică, în temeiul pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr.975/2016, această funcție este realizată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de folosire a mărcilor proprietate a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.852/2001 (în continuare – Regulament), iar în corespundere cu pct. 3 din aceeași reglementare, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este considerat titular al mărcilor proprietate a statului.

Ulterior, prin adoptarea Legii nr. 238/2022 cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Societății pe Acțiuni "Barza Albă" (în continuare – Legea nr. 238/2022) în conformitate cu art. 8 alin. (1) din Lege, S.A. „Barza Albă” este considerată proprietatea exclusivă a statului.

Cu referire la particularitățile utilizării denumirii "Barza Albă", menționăm, că în temeiul art. 10 alin. (1) și art. 11 alin. (1) din Legea nr. 238/2022, S.A. "Barza Albă" este titularul dreptului preferențial de utilizare a denumirii "Barza Albă" în *denumirea firmei*, iar S.A. "Barza Albă" are drept exclusiv și gratuit de utilizare a mărcilor naționale și a înregistrărilor internaționale care conțin elementele verbale *Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист*, al căror titular este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, precum și a oricăror semne derivate de la acestea, care vor fi înregistrate în calitate de mărci de către titularul menționat, atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și pe teritoriul altor state. S.A. "Barza Albă" este liberă să aplice pe orice tip de butelie sau ambalaj mărcile menționate, cu condiția respectării drepturilor de proprietate intelectuală.

Din conținutul prevederilor actelor normative invocate, se poate rezuma, că art. 11 în redacția actuală a Legii nr. 238/2022 este conformă atât prevederilor expuse anterior, cât și noțiunilor expuse la pct. 3 din Regulament, potrivit cărora, noțiunea „marcă – proprietate de stat” semnifică *marca înregistrată și gestionată de către stat prin intermediul instituțiilor sale publice*, iar noțiunea „titular al mărcii” este considerată persoana care a înregistrat marca și *deține dreptul exclusiv de a dispune de marcă*, de a o folosi pe teritoriul Republicii Moldova și de a interzice altor persoane să folosească, fără consimțământul său, în operațiunile comerciale semne identice ori similare pentru produse sau servicii identice sau similare celor pentru care marca a fost înregistrată, în cazul în care o astfel de folosire ar genera risc de confuzie.

Prin urmare, considerăm că propunerea privind acordarea S.A. „Barza Albă” a calității de titular al mărcii Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист urmează a fi reanalizată, ținându-se cont de scopul legiuitorului exprimat prin adoptarea Legii nr. 238/2022, prin care patrimoniului Societății pe Acțiuni "Barza Albă" i s-a atribuit statutul de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova, iar S.A. „Barza Albă” este proprietatea exclusivă a statului.

2) În conformitate cu art. 6 lit. k) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, una dintre atribuțiile Guvernului constă în administrarea eficientă și transparentă a proprietății publice, iar potrivit art. 32 alin. (2) lit. k) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare gestionează mărcile proprietate a statului în conformitate cu actele normative.

Având în vedere, că marca Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист constituie proprietatea exclusivă a statului, inițiativa legislativă urmează a fi supusă examinării în cadrul Guvernului, respectiv Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Totodată, luând în considerare, că S.A „Barza Albă” este inclusă în *Lista societăților comerciale cu cota statului în capitalul social în care Agenția Proprietății Publice exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale)*, aprobată prin Anexa nr. 4¹ la Hotărârea Guvernului nr. 902/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, reiterăm necesitatea avizării propunerii legislative și în cadrul Agenției Proprietății Publice.

2. Art. 13 alin. (2). Potrivit redacției acestui alineat, persoanele fizice și persoanele juridice care, la momentul intrării în vigoare a Legii nr.238/2022 (12.09.2022), dețin dreptul de utilizare a mărcilor proprietate a statului "Belii Aist", "Barza Albă", "Белый Аист", "Белый лист" în baza contractelor de licență neexclusivă pentru dreptul de utilizare a mărcilor proprietate a statului sunt în drept să producă și să comercializeze produsele cu mărcile respective până la expirarea termenului contractului.

După conținut, această normă constituie o normă tranzitorie de aplicare a prevederilor Legii nr. 238/2022 și explică regimul juridic aplicabil licențelor neexclusive acordate utilizatorilor mărcilor respective după data intrării în vigoare a acestei Legi, unica condiție fiind valabilitatea contractului care le permite producerea și comercializarea produselor cu mărcile respective.

Făcând referință la alin. (2) al art. 11 din Legea nr. 238/2022, dreptul exclusiv de utilizare a mărcilor *Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист*, se exercită în baza contractului de licență exclusivă încheiat cu titularul mărcilor.

Întru executarea acestei prevederi, în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de folosire a mărcilor – proprietate a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 852/2001, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, prin Ordinul nr. 21/2024, a aprobat Contractul-model de licență neexclusivă pentru dreptul de folosire a mărcilor proprietate a statului, conform anexei nr. 1, precum și Contractul-model de licență exclusivă pentru dreptul de folosire a mărcilor proprietate a statului, conform anexei nr. 2.

În corespundere cu Contractul de licență exclusivă pentru dreptul de folosire a mărcilor proprietate a statului, S.A „Barza Albă” are dreptul exclusiv și gratuit de utilizare a mărcilor naționale și a înregistrărilor internaționale care conțin elementele verbale Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист, în conformitate cu Legea nr. 238/2022 cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Societății pe Acțiuni „Barza Albă”.

În temeiul pct. 2 din acest contract, titularul mărcii (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare) acordă S.A. „Barza Albă” pentru termenul de valabilitate a contractului, licența exclusivă de folosire a mărcilor *Barza alba Belli aist* (6292, 725007/*Белый аист* (11898, 4503, 7813, 1371130, 1371748), Белый лист 10060.

Din conținutul prevederilor legale invocate, se desprind următoarele:

a) contractele de licență neexclusivă acordate persoanelor fizice și juridice pentru dreptul de folosire a mărcilor proprietate a statului "Belii aist", "Barza albă", "Белый аист", "Белый лист" acordate utilizatorilor mărcilor până la data intrării în vigoare a Legii nr. 238/2022, vor fi valabile până la data expirării termenului

contractelor respective. După expirarea termenului contractelor de licență neexclusivă, persoanele fizice și juridice nu vor mai putea încheia astfel de contracte;

b) după intrarea în vigoare a Legii nr. 238/2022, dreptul exclusiv de utilizare a mărcilor "Belii aist", "Barza albă", "Белый аист", "Белый лист" se va exercita doar în baza contractului de licență exclusivă încheiat cu titularul mărcii.

În același timp, potrivit regulii generale, contractul produce efecte și este obligatoriu pentru părți din momentul încheierii lui, iar odată cu expirarea termenului pentru care a fost încheiat, contractul își pierde eficiența. De aceea, chiar și în lipsa unei prevederi exprese, după cum este cea stabilită la art. 13 alin. (2) din Legea nr. 238/2022, contractele de licență neexclusivă pentru dreptul de utilizare a mărcilor proprietate a statului încheiate până la adoptarea Legii nr. 238/2022, vor avea efectul juridic până la data expirării termenului pentru care au fost încheiate.

În concluzie, reieșind din cele expuse, precum și ținând cont că Legea nr. 238 a fost adoptată în data de 28 iulie 2022, iar principiul stabilității raporturilor juridice este definit ca o posibilitate recunoscută oricărui cetățean de a evalua într-un mediu juridic sigur, evitându-se schimbările, modificările permanente a normelor juridice, asigurându-se astfel stabilitate firească relațiilor sociale reglementate juridic, recomandăm reevaluarea propunerii legislative.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală